

Την Παρασκευή 22 Μαρτίου, στην αίθουσα εκδηλώσεων του σχολείου πραγματοποιήθηκε η γιορτή για την εθνική γιορτή της 25^{ης} Μαρτίου. Ξεχωριστή θέση στην εκδήλωση είχε και θεατρικό εμπνευσμένο από το παιδομάζωμα.

Παιδομάζωμα, ντεβσιρμέ στα τουρκικά, λέγεται η υποχρεωτική στρατολόγηση των παιδιών των χριστιανών υπηκόων της Οθωμανικής αυτοκρατορίας, ώστε να στελεχώσουν το στρατό και την διοίκηση του σουλτάνου. Το πιο διάσημο σώμα που απορροφούσε τα θύματα του παιδομαζώματος ήταν η περίφημη φρουρά των Γενιτσάρων. Το σύστημα του παιδομαζώματος εισήχθη περί το 1430 από τον σουλτάνο Μουράτ Α΄. Οι Οθωμανοί στρατολογούσαν συνήθως εφήβους, μεταξύ 15 και 20 ετών. Υπήρχαν διάφοροι κανόνες που περιόριζαν το παιδομάζωμα, εξαιρώντας τους μοναχογιούς, τους ορφανούς, τους παντρεμένους – για αυτό και οι Ρωμιοί προσπαθούσαν να παντρεύουν τα παιδιά τους σε πολύ μικρή ηλικία. Επίσης εξαιρούντο οι οικογένειες τεχνιτών και οι κάτοικοι μεγάλων πόλεων. Ακόμη και αυτοί οι όροι όμως συχνά παραβιάζονταν από τις οθωμανικές αρχές.

Οι στρατολογημένοι νέοι είχαν διαφορετική τύχη, ανάλογα με την περίσταση ή τις δυνατότητές τους. Κάποιοι πωλούνταν σκλάβοι σε Τούρκους αγρότες. Όσοι ήταν πιο δυνατοί σωματικά έμπαιναν στους γενιτσάρους, ενώ όσοι έκλιναν στα γράμματα στελέχωναν την γραφειοκρατία της Κωνσταντινούπολης.

Η αναγκαστική στρατολογία των παιδιών τους ήταν από τις πιο μεγάλες αγωνίες των χριστιανών, που έκαναν ό,τι μπορούσαν για να το αποφύγουν, δωροδοκώντας για παράδειγμα τους Οθωμανούς αξιωματούχους. Η λαϊκή μας παράδοση έχει καταγράψει σπαρακτικούς θρήνους και τραγικές ιστορίες από το παιδομάζωμα, όπως και βίαιη αντίσταση στην εφαρμογή του. Ήταν ο ξεσηκωμός της Νάουσας το 1705 που ανάγκασε την Υψηλή Πύλη να καταργήσει αυτόν τον θεσμό.

Το παιδομάζωμα και ο θρήνος των μητέρων για τα παιδιά τους καταγράφεται σε πολλά δημοτικά τραγούδια:

Ανάθεμά σε, βασιλιά, και τρις ανάθεμα σε,
με το κακό οπόκαμες, και το κακό που κάνεις.
Στέλνεις, δένεις τους γέροντας, τους πρώτους τους παπάδες
Να μάσης παιδομάζωμα, να κάμης γενιτσάρους.
Κλαιν' οι γοναίοι τα παιδιά, κ' οι αδελφές τ' αδέλφια,
Κλαίγω κ' εγώ και καίγομαι και όσο θα ζω θα κλαίγω.
Πέρσι πήραν τον γιόκα μου, φέτο τον αδελφό μου.^[13]
Μωρή Δεροπολίτισσα, μωρή καϋμένη.
Αυτού που πας στην εκκλησιά,ζηλεμένη [...]
Για μας μετάνοια κάνε μια:
Να μη μας πάρει η Τουρκιά,
Μη μας γράψουν στη γενιτσαριά.
Και μας παν εις τον κισλά.
Ωσάν τ' αρνιά την Πασχαλιά.

Σημ.: «Κισλάς» ήταν ο «[κισλάρ αγάς](#)» που είχε την αρμοδιότητα της απαγωγής παιδιών για το παιδομάζωμα και γυναικών για τα χαρέμια

Φωτογραφίες από την γιορτή μας:

